

== GÉPÉSZETI SZEMLE. ==

GÉPKÉZELŐK LAPJA

„VULKÁN”

gépgyár-részvénytársaság

Budapest, V. Váci-ut 66. szám.

Bécs, Ottakring, Wattgasse 30—32.

☉ Készít: ☉

Gőzgépeket, kipróbált rendszer szerint.

Teljes malomberendezéseket

magas és sima őrlés számára és minden egyéb rendszerben és nagyságban, minden a malom működésére szükséges gépet és készüléket, továbbá elvállalja fennálló malmoknak czólszerű átalakítását.

Mindennemű precíz szerszámgepeket fém és kő megmunkálásra a legjobb kivitelben

Vizikerekeket
Közlőműveket (transmissziókat) modern és könnyű szerkezetben.

Nyersöntvényeket saját és idegen minták után, fogaskerekeket géppel formázva.

A tetemesen nagyobbított és az ujjkor követelményeinek megfelelően berendezett művek képesek mindenkor a megrendeléseket a gyártmányok kitünő minőségéhez képest jutányosan és leggyorsabban eszközölni.

==== Kivánatra tervek és költségvetések készíttetnek. ====



TAURIL

MAGYAR MUNKÁS
MAGYAR MUNKÁJA

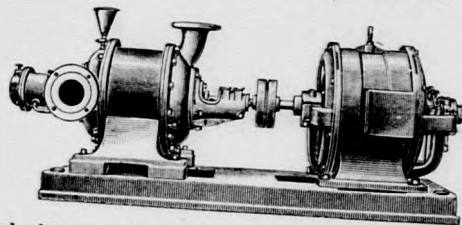
**A LEGTÖKÉLETESEBB
TÖMITŐ LEMEZ**

EXPORT AZ EGÉSZ VILÁGBA,
ÓVAKODJUNK UTÁNZATTÓL.

TAURIL KÖZPONTI ELÁRUSÍTÁSI IRODA
BUDAPEST GYÁR-UTCZA 48 SZ.

Sürgőnyezim: Szivattyár Budapest.
Telefonszám: 72—08. v. 72—09. Alapított 1858.
Gyártott fecskendők száma 17000.

Budapesti
Szivattyu- és Gépgyár
részvénytársaság
BUDAPEST, VI. ker., Váci-ut 69. szám



Gőzgépek, légsűrítők, vacuumszivattyúk, keretfűrészek. Gőzkazánok, tartányok, előmelegítők. Vashidak, fedélszerkezetek, szegecselt oszlopok. Vas- és fémöntvények. Vasuti fordítóköröngök. Mindennemű forgó- és futódaruk, kézi és villamos hajtásra. Rostélyvasak acélozott felülettel. Közlőművek.

Szivattyúk. Tűzfecskendők. Tűzoltósági segédeszközök és szerek. Köztisztasági eszközök. Közegészségügyi szerek. Centrifugál és turbina-szivattyukat a legnagyobb szállítóképességgel mindig raktáron tartunk.



A technika legujabb vívmánya a „Dreadnought” szabadalmazott kézi maró. Hasznevehetősége felülmulhatatlan, ötször annyi munkát végez, mint egy közönséges reszelő. Tartóssága ötszöröse a legjobb reszelő tartósságának. Ezen új szerszám a külföldön már mindenütt be van vezetve és nagy közkedveltségnek örvend. Mindkét oldalán félkör alakú, igen mély fogai vannak. Ugyanolyan munkát végez, mint egy kézi marógép. Használható bármely anyag megmunkálásához. Leg— gazdaságosabb szerszám. —

Árjegyzékkel szívesen szolgál

GAÁL ISTVÁN

reszelő gyáros

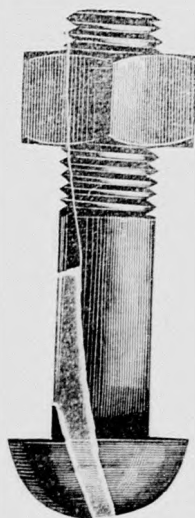
Budapest X. Paskál-malom

KASZAB és BREUER

CSAVARGYÁRA

Budapest

Iroda: V., Perczel Mór-utca 2. sz.



GYÁRTANAK:

Csavarokat, szegecseket, csavaranyákat, sinmegerősítő anyagokat és mindennemű kovácsolt alkatrészeket.

Árjegyzék ingyen (és bérmentve).

Legujabb
gépészeti szakkönyvek!

A lokomobil és félstabil-gőzgépek szerkezete és kezelése. 889 ábrával. Irta: Jalsoviczky Géza. — — — — — Ára 10 korona.

Hogyan örülhetünk legelőszobban? Malmá-szati erő- és munkagépek költség- és hasznoszámitásai. Irta: Erdős E. Jenő. — — — — — Ára 4 korona.

Utmutatások a gépiparra vonatkozó szokottabb beadványokról. Összeállította: Erdős Jenő. Ára 1 K 20 f.

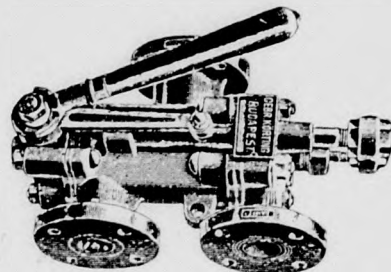
Megrendés hetők e lap kiadóhivatalában utánvétellel vagy az összeg előzetes baküldése ellenében.

Körting B. és E.
Budapest.

Gyár és iroda: VIII., Kisfaludy u. 11.

Motorgázfejlesztő telepek és motorok
Gáz- és benzinmotorok.

Központi fűtési és szellőző berendezések. Porelszívó berendezések gyárak részére. Injectorok, Pulso-méterek, gőzsugárszerkezetek, stb. Bördáscsövek és radiátorok.



== GÉPÉSZETI SZEMLE. ==

GÉPKEZELŐK LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona.

Megjelenik havonként kétszer

Felelős szerkesztő

ZÁDOR IMRE okl. gépészmérnök.

Főmunkatárs:

KARDOS M. gép. ft.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

BUDAPEST,

VIII., Conti-utca 38. sz.

Kőzetfuró-gépek

célszerű alkalmazása kőbányákban.

Irtó: Aspegren Hermann főmérnök.

(Folytatás.)

Valamennyi kőzetfuró-kalapácsot kivétel nélkül sűrített levegőt működteti, míg a nagy furógépeink mozgatása gőzzel, vagy sűrített levegővel is történhetik.

A kőzetfurógépek alkalmazásánál arra kell törekednünk, hogy minél kevesebb folyóméter lyukat furjunk, ezeket azonban oly nagy átmérővel és oly mélyen, hogy a robbantás hatása nagy legyen.

Ilyen elveket tartva szem előtt napfejtésnél ritkán találunk, már $4\frac{1}{2}$ méteres lyukaknál kisebbeket, mert ha csak a helyi viszonyok megengedik, rendszeren 8 m. sőt esetleg még



mélyebb lyukakat fúrunk. Magától értetődik, hogy az ilyen mélyre fúrt lyuknak az átmérője is nagyobb, leginkább 75–80 milliméter.

Nap fejtésnél a lyukakat rendszerint függőlegesen fúrják és pedig egy sorban egymástól 2,5–4 m. távolságban. A lyukak és a kőfal közti távolságot a kőzet keménységére való tekintettel állapítják meg. Rendszeren 2,5–3,5 méterre szoktuk venni.

Ha 12–15 ilyen egysorban fekvő lyukat fúrtunk, akkor ajánlatos u. n. végleges lerepesztés előtt azok végeit néhány dynamit tölténnyel kazánrobbantással kibővíteni.



A robbantáshoz legcélszerűbb a villamos gyújtás, — mert ennek alkalmazása mellett valamennyi lyuknak hatása egyidejű, amiáltal



egyik a másikat segíti. Ily repesztéseknél meg-esik, hogy a kőzet néha nagy tömbökben hull alá, melyek esés közben és bizonyos körülmények között néha szétmállanak ugyan, mindazon által gyakran szükséges ily tömböket felaprózni; e célra igen alkalmas a kis kőzetfuró-kalapács, mert a munkás képes ilyen tömböket

még egy nagy omladék-halmazban is könnyen kifurni.

A szabályszerű nagy kőzetfuró gépek munkaképességét tekintve és a munkanapot 10 órával számítva pl. az E. — 24. jelű gépünk körülbelül 4—5 mintegy 4 méter mély lyukat fur elő. Az ennél nagyobb F. — 24. jelű gép, — mely 8 méter mélységre fur, — átlag 2—3 lyukat fur 8 méter mélyre 10 órás szakban. A kis kőzetfuró kalapácssal, mely 32 mm. átmérőjű lyukakat fur, a 10 órás munka szak alatt körülbelül 20—40 folyóméterrel számíthatunk. Az eddig elmondotknál azonban sokkal világosabban szólnak ama termelési adatok, amelyek rendelkezésükre állanak, és amelyekből kitűnik, hogy rendes körülmények között mekkora munkaeredményre számíthatunk a furógépek használatánál.

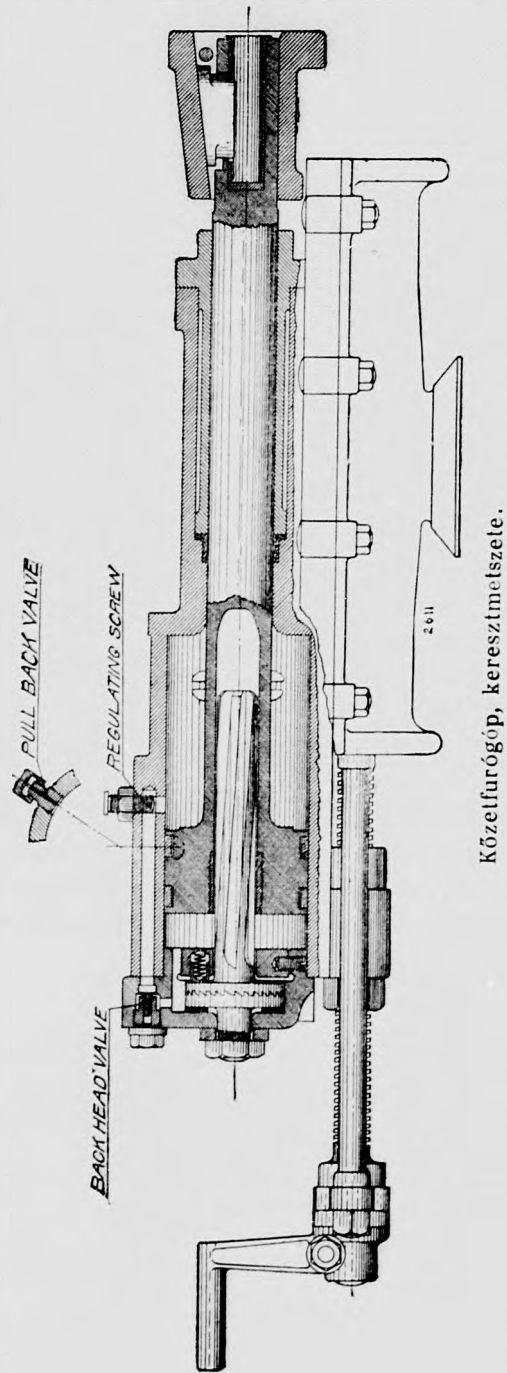


Számításunk szerint pl. az E. — 24 jelű gépünkkel naponként 200—300 tonna termelhető. Az F 24-es kőzetfurógéppel 3—400 tonnát vagyunk képesek előállítani, s így 250 munkanapot számítva évente, a mi a mészkőbányákban szokásos munkanapok számának felel meg, az össztermelés 50.000—75.000, illetve 75.000—100.000 tonnára tehető. Miként már említettük szabályszerű kőzetfurógépeink hajtására gőzerő vagy sűrített levegő használható. Hogy a kettő közül melyiket válasszuk, a egyedül az termelés nagyságától és a helyi viszonyoktól függ.

Kis mészkőbányának a hol az évi termelés nem haladja meg a 15.000 tonnát, egy E.— 24 jelű kőzetfurógépet ajánlunk gőzmeghajtással. Ezen furógép működtetésére egy szállítható, körülbelül 4m² fűtőfelülettel bíró kis kazán teljesen megfelel.

Oly mészkő-bányák részére a melyek évi termelése a 15.000 tonnát meghaladja, oly kő-

zelfuró-gépet ajánlanánk, amelylyel mély lyukakat furhatunk és a melynek meghajtása kizárólag csak sűrített levegővel történék, továbbá a túlnagy tömbök felaprózására, kézi-

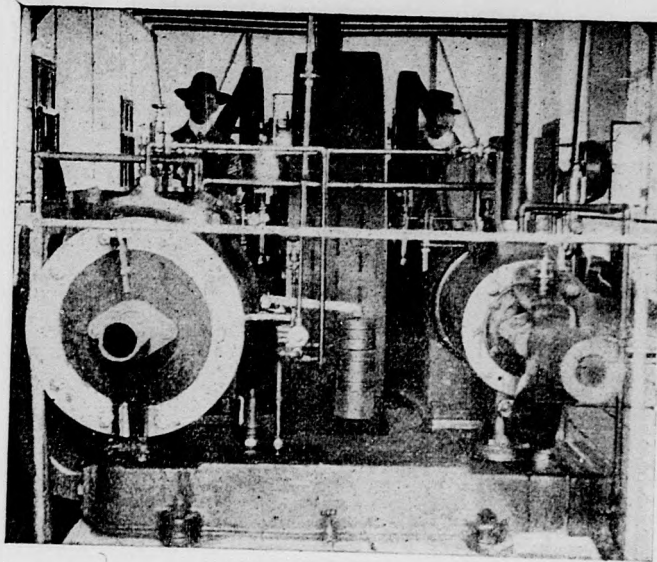


kalapács válik szükségessé. Ily berendezéssel a kőbányának össztermelését előállíthatjuk, a nélkül, hogy szükséges lenne akár csak egy centiméternyit is kézzel furni. A sűrített levegőt légsűrítővel Compresszorral állítjuk elő, melyet a helyi viszonyokhoz mérten vagy közvetlen gőzerővel, vagy pedig szijjal működtetünk sűrített levegőnek a furógéphez való vezetése közönséges gőzcsövekkel történik.

Ezen csővezeték a kőbányáig vezetjük, ott azután elágazásunk az egyik ág a kőbánya te-

tejéig megy, a másik ág a bánya lábánál húzódik végig. Robbantások okozta károk ellen a csővezetéket akként védjük, hogy azt 30 cmtr. mélyre a földbe ássuk, vagy törmelék alá fektetjük, nyílt helyeket csak 25—25 mtr. távolságra hagyunk, a melyek arra szol-

1 munkás bére, aki a furógépet kezeli	4 K.
1 kisegítő	3 "
1 fűtő	5 "
150 kgl. szén 3 kor számítva q-ját	4.50
kenő olaj stb.	— 50
igy tehát egy gépnél naponként összesen	17 K.

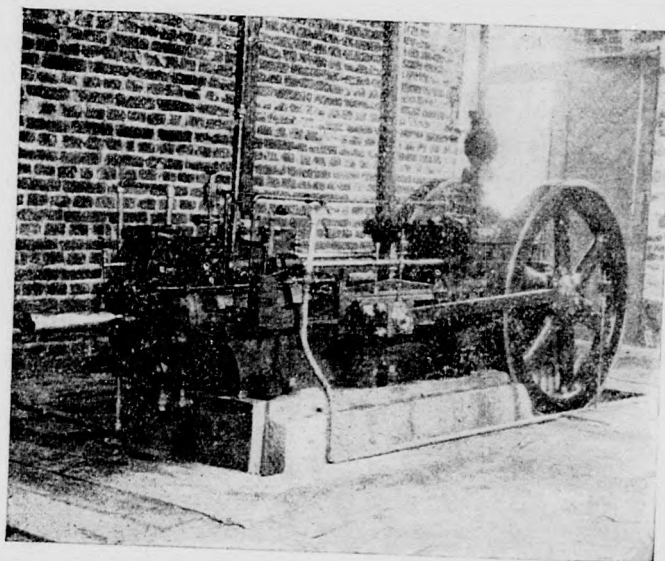


gálnak azután, hogy a furógép számára a később szükséges leágazásokat létesíthessük. A gép és a vezeték közti utolsó összeköttetést egy 15 m. hosszú acélsodronnyal védett gummi-tömlő eszközli.

Alábbiakban a furógépek alkalmazásánál felépítő berendezési- és üzemi költségekről akarunk néhány adattal szolgálni.

Egy E.—24. jelű közetfurógépnek beszerzési

Ha a tőke utáni kamatot és amortisatiót 15 százalékkal számítjuk, 250 munkanapot véve évente egy napra esik 4 K., az összes napi üzem költség tehát 21 koronát tesz ki. A közetfuró géppel ezen elért napi eredmény pedig 4—5 darab 75 mm. átmérőjű s 5 méter mélységű furólyukra tehető, vagyis egy éven belül 250 munkanapot számítva a termelés 70.000—75.000 tonnát tesz ki.



ára, — közvetlen gőzerő által hajtva, a hozzátartozó furó-acélokkal, tömlővel, valamint megfelelő kazánnal együtt körülbelül 7000 kor.

Ennek üzemben tartási költségei a következők:

75.000 tonna évi termeléssel biró mészkőbánya számára a következő sűrűsített levegővel dolgozó furóberendezés felel meg, egy darab F—24 jelű közetfurógép, egy kézi kalapács,

egy szijjal hajtott légsűrítő és egy üzemgép. A befektetési költségek a következők:

Egy darab F—24 jelű kőzetfurógép 8 méter mely lyukak furására tömlővel, furó acéllal és egvéb tartozékokkal teljesen felszerelve, továbbá egy kézfurókalapács, egy légsűrítő, egy légtartály, egy nyers olajmotor a légsűrítő hajtására, csővezeték, épület és előre nem látott kiadásokkal együtt mintegy 25.000 koronába kerül. A napi üzemköltségek a következők:

1 munkás a ki a furógépet kezeli 4 K. 2 segítő munkás 6 K. 1 munkás a kézi furókalapács kezeléséhez 4 K. 1 gépész bére 5 K. A nyersolaj motor loérő óránként körülbelül 0.4 kg. nyersolajat fogyaszt, s minthogy a javaslatba hozott berendezésnél a légsűrítő hajtására mintegy 30—35 HP. szükséges, a munkaszünetek figyelembe vételével a 10 órás munkának körülbelül 250 loérő órát igényelne, a mi 100 kg. nyersolaj fogyasztásnak felel meg és 7 fillérrel számítva kilóját, összesen 7 korona, kenő olaj és egyebek 1 kor., az amortizációt szintén 15 százalékkal számítva 8 kor., a napi kiadások 250 munkanapot alapul véve tennének ki 15 kor., tehát összesen 42 koronát.

A munkaszakonként várható eredmény a következő: 2—3 drb. 8 méter mély lyuk, ezenkívül még kézfurógéppel furt 20—30 méter lyuk, vagyis munkaszakonként 200—400 tonna termelés, így tehát évente körülbelül 75.000—100.000 tonna.

Ia tekintetbe vesszük, hogy a kézi furásnál az előállítási költségek termelt egy tonna kő után körülbelül 50 fillérre tehetőek, akkor 75.000 tonnának kézi furással eszközölt termelése 37.500 koronába kerülne. Ezzel szemben a géppel eszközölt furásnál ugyancsak 250 munkanapot véve alapul és a napi költségeket 42 koronával számítva az évi termelés összköltségei csak 10.500 koronát tennének ki, kétségtelen tehát, hogy a gépfurás alkalmazása mellett a termelési költségeknél elért megtakarítás igen jelentékeny.

Azon mészkőbányák részére, amelyek évente 150.000 tonnát termelnek a következő berendezése volna megfelelő:

2 drb. F—24 jelű kőzetfurógép, 2 drb. kézfuró kalapács, egy légsűrítő, egy légtartály és egy darab 55 H.P. erejű nyers olaj motor, ezen gépek a megfelelő épülettel s az előre nem látott kiadásokkal kb. együtt 43.000 koronába kerülnének.

A napi üzemköltségek a már előbb részletezett felállítás szerint a következők:

Munkabérek	27 K.
Amortizáció	25.20
Fűtőanyag és egyebek	13.—

Összes költség: 65.20

Ekkép a 250 munkanapra eső összes kiadás 16.300 koronát tenne ki.

Ily berendezésnek előnye tehát minden kétségen kívül áll; bizonyoságot tesz erről azon számos furógép berendezés melyeket eddig is különféle bányák részére szállítottunk.

Földalatti mészkőbányákban a kőzetfuró gépek feladata egyrészt, vájatokat hajtani, másrészt azokat megnagyobbítani.

E célra a legalkalmasabb az előbb leirt pneumatikus kőzetfurógépünk, mely egy feszítő oszlopra szerelhető; vagy pedig az elektro pneumatikus kőzetfurógépünk, ugyancsak feszítő oszlopra szerelve. Ezen utóbb említett kőzetfurógép kizárólag pneumatikus és hajtására egy szállítható kis pulsator szolgál, a mely a furógéppel közvetlen működik és ennek tözsomszédságában van felállítva.

A hajtóerő átvitele részben villamos vezeték útján történik, amennyiben a pulsator kis elektromos motorral együtt kerekkel ellátott kocsi van szerelve. A gépnek ezen különleges szerkezeténél és működésénél fogva hajtására feltűnően csekély erő, körülbelül 3—4 HP. szükségeltetik.

(Folyt. köv.)

Munkásgimnáziumok.

Irta: Bielek Antal

Külföldön ennek neve: University extension; Vorbildungs Schule. Magyarul annyit jelent: továbbképző iskola, vagy népegyetem.

Igaz, van gimnáziumunk, van egyetemünk is, de ezekbe munkás ember nem járhat. Van „népiskolánk“ de ezekbe is csak gyerekek járhatnak.

Hol tanult eddig a nép? Hol tanultak azok, a kik a középiskolák valamelyikébe nem járhattak? A nép a templomokban tanulhatott és tanulhat „vallásbeli“ dolgokat, de a modern tudományokban nem nyert és most sem nyerhet — kiképezést. A kik elvégezik a közép és egyetemi iskolákat, kapnak bizonyítványt, diplomát nem kaphat. Ezen hiány pótlására létesítik a „munkásgimnáziumokat, népegyetemet.“ Ezek célja tehát: a „népet“ modern tudományokra tanítani.

Látja az ország vezetősége, érzi a nép is azt, hogy: a modern tudományt terjeszteni szükséges.

Viruló iskolaügy, mondja a statisztika; nyomorult eredmény, — mondja a gyakorlati élet. Kevés az igazán tanult ember, sok az analfabéta. Millió a tudatlan. Horribilis az iskolai költségek összege, s még is *miért nem művelt a nép?* Eddig a nép egyáltalán nem részesült modern tanításban. A nép csakis a temp-lomi oktatásban részesült.

De részesült még is a nép is oktatásban. — mert a szociálisták titokban tanítják a népet. Ők igen sikeresen működnek. Ők felismerték a szabadtanítás hatásosságát. És mert semminemű „a népet tanító“ ellentáborra nem akadtak — működésük fényes eredményeket ért el. Százezreket hódítottak táborunkba. Organizálva vannak — és egy középpontból *rendelkeznek*. Tanítanak politikai, és sok helyen hasznos ismereteket is, és élesztik az osztály tudatot, értsd: osztály gyűlöletet. Hadsereget képeznek ki, a melynek intelligentiáját is művelik. Ők tehát tanítják a népet.

Ilyen *népművelő*, tanító intézmény akar lenni, és „a népet“ is ingyen — modern tudományokra akarja tanítani a „népegyetem, a munkásgimnázium“ — a Szabad liceum stb. című népoktató szervezet. De kielégítheti ez a közkivánalmakat, és megfelelhet-e a célnak?

Tulproduktió a tudományos pályán, és kevés modern tudás a produktív pályán. Ez téves kulturpolitika az „általános népnevelés“ terén.

Hogy a jövőendő nemzedék ne csak tudományos pályára törekedjék, hanem az iparosságot is tanulja — bőven tárgyalták és tárgyalják. Megvitatták ezt az eszmét minden nemzet szakirodalmában, folyóiratokban és napi lapokban is, mert kezdik érezni, hogy a proletárságnál veszedelmesebb elem a társadalomban nem létezhet.

Angolországban már tudják, hogy csupán gyakorlati képzettség műszaki téren csak a betevő falat megszerzésére elég, tisztán *elméleti képzettség pedig a legrosszabb*, mert még az éhenhalástól sem menti meg az embert.

A szellemi proletárság az országok *nyüge*.

Azt tudjuk, hogy az egyetemet — vagy a középiskolákat végzetek tudása tulságosan elméleti, s a gyakorlati, produktív kivánalmakat nem kielégítő. Ezt a bajt sem pusztán egyetemi, sem pusztán gyakorlati tudással megdönteni nem lehet. Ezt csak is elméleti és gyakorlati nevelés harmonikus rendszerével lehet elérni. Hogy ezt miképen lehetne megoldani — megírtam az 1909 évi „Gazdasági mérnök zsebaaptárában“.

A modern tudomány megadja a művelt társadalmi csiszoltságot, a gyakorlati tudás pedig megadja a szakavatott ügyességet. A mai modern iparosnak — gazdásznak — és minden rendű és rangu embernek ilyen nevelés kell. Melyik iskola tanít így? Egyik sem.

És milyenek a most létesülő népegyetek, munkásgimnáziumok?

Olvanok mint a többi iskola: csupán elméleti tudást terjesztenek. Ez is téves, *mert egyoldalú* tanítás, a mely a produktív pályán működik — és tanulni vágyók kívánságait nem elégítheti ki.

Minket magyarokat ne csupán elméleti tudásra tanítsanak, *mert az elméleti tudás holt tőke*. Mi magyarok az ipar megteremtésében alig támaszkodhatunk a *meglévő intézményekre*, azért sürgősen szükséges oly intézmények létesítése, a hol a gyakorlati és elméleti, műszaki és kereskedelmi képzettség, műveltség és széles látás nevelhető, fejleszhető.

Csak az ilyen tudás bátorítja a *tőkét* a vállalkozásra.

Az ilyen szellemben vezetett tanításáért Angolhonba kell menni, a hol azt tartják: inkább hanyagoljuk el az elméleti oktatás egy részét, sem minthogy a gyakorlatot elhanyagoljuk.

A legcélszerűbbnek, a legmegfelelőbbnek találok a kitünően bevált Angol „Sandwich rendszert“, a melyben a hallgató a hét felét a műhelyben tölti, a másik felében elméleti előadásokat hallgat.

A kezűgyesség tanításának hiánya — országunk iparának — jólétének és anyag megerősödésének a *fékezője*.

Iparunk föllendüléséhez okvetlen szükséges, hogy az angol minták alapján létesítsünk oly intézeteket, nyissunk oly népet tanító esti vagy nappali kurzusokat, a hol minden ember, bármely őt érdeklő *ipari ügyben* a legolcsóbban a leg-

kevesebb fáradsággal — kielégítő felvilágosítást kaphasson — sőt alapos, rendszeres oktatásban is részesülhessen. Még pár év előtt csak az volt művelt ember, a ki Homért és Cicerót tanulta, csak ezt bámulták és tisztelték a tanulatlan iparosok. Ma azonban könyvmolynak tartják az ilyen tudománybuvárt. Ma már magasztaljuk a gépészt, a vegyészt, a gőzgépek és gőzturbinák kékingben dolgozó ujitóit, az automobilon és repülőgépek szervezőit.

Ma reális az élet, és nem többé ideális. Ezen állapottal számolnunk kell.

Az angol már létesítette az ugynevezett Grammar School I. a hol az elméleti tanulást követi a gyakorlati. Ezen iskolákban a reggeli órákban, előadás előtt és este, előadás után, már a gyermek mint tanuló — megtanulja a reszelő, véső- és kalapács használatát; fűrészelnek, faragnak kis eszterga- és gyalupadokon; építenek házat, hidat, hajót, csatornákat; megismerik modellek után a lokomotívot, automobilt, szóval oly dolgokkal foglalkoznak, melyeket százszor is láthatnak az utcán, s melyek szerkezete, — valjuk be — még sok felnőtt ember előtt is ismeretlen.

Ez a tanítási rendszer igen kitünő, mert felébreszti, növeli az ipari hajlandóságot, és megkedvelteti a munkát és ez a fő.

Ilyen iskolákat kell nálunk is létesíteni, hogy minél előbb érjük el az ipar produktumaiból származó jólét, boldogulás lehetőségét „alapját“.

Olyan könyveket is kellene terjeszteni, a melyek a technika titkainak az előadását és képekben való bemutatását tartalmazzák.

Mechanikai játékszerek szétszedése összerakása a leghasznosabb és legkedvesebb foglalkozása, nem csak az angol, de a magyar gyerekeknek is.

Gazdasági megerősödésünk csakis a fizikai erő, ügyesség okos kihasználásával érhető el. Mi pedig gazdaságilag — iparilag nagyon elmaradunk, ha nem törekedünk a jobbik állapot felé.

Neveljük népünket úgy, hogy az ipar terén mindenki képes legyen a maga erejéből boldogulásához kellő ügyességet elsajátítani, és „ez lesz a legjobb kulturpolitika, és legtöbb áldást hozó népegyetem.“

Az automobil-közlekedés szabályozása

Az utak tekintetében minden esetre fontos az automobil közlekedés s annak mikéntje.

A gépkocsi közlekedés nálunk szabályozva még nincsen, csupán Budapestnek van erre vonatkozólag valamelyes szabályzata, mely a város utcáin a sebesség meghatározására és a gépkocsivezetők képesítésére vonatkozik. Több törvényhatóság, például Jásznagykunszolnok, Zala, Liptó stb. vármegyék, sőt egyes városok is próbálkoztak ily szabályrendelet alkotásával, de kormányhatósági jóváhagyást nem nyertek. A kihágásokról szóló 1879. évi XL. t. c. keretében a gépkocsiközlekedéssel elkövethető kihágások törvényhatósági szabályrendelettel kellően meg nem terolhatók és ezzel az új forgalmi eszközzel való közlekedést helyesen csak az egész országra kiható egységes alapelvekre fektetett rendelkezésekkel lehet szabályozni.

A kormány most foglalkozik a gépkocsi közlekedés szabályozásával. A gépkocsiközlekedés szabályozását nemcsak a sok oldalról és ismételt felhangzott panasz és már megtörtént balesetek teszik aktuálissá, hanem az is, hogy Európa államai közöttük Magyarország is, októberben Párisban értekezletet tartottak az automobilközlekedésnek nemzetközi egységes szabályozása iránt, sőt egyes kérdésekben megállapodásra is jutottak. Nyilvánvaló tehát, hogy a gépkocsiközlekedés szabályozása nálunk égető szükség.

Az általános szabályzat keretében megoldandó főbb kérdéseket a következőkben körvonalozzuk:

1. Mily rendszerű és méretű gépkocsi hozható forgalomba, s melyek a forgalomba hozatal előfeltételei.

2. A gépkocsi vezetőjének milyen korúnak s minő képesítéssel bírónak kell lennie.

3. A gépkocsival való közlekedés az összes körutakon s utcákon szabad legyen e avagy korlátoztassék.

4. Az utrendőri és hajtási szabályok az automobilközlekedés szempontjából miként módosíttassanak és milyen lehet a hajtási sebesség.

5. Hogyan történjék a gépkocsik nyilván tartása s a gépkocsitulajdonosok és vezetők ellenőrzése.

6. Az eljárásra és intézkedésre mely hatóságok az illetékesek.

7. Az idegen államok területéről bejövő gépkocsikkal, illetőleg azok tulajdonosaival és vezetőivel szemben mily eljárás követendő.

HIVATALOS RÉSZ.

Vasuti és hajózási m. kir. felügyelőség.
15990 909 szám.

Valamennyi gőzhajózási engedélyesnek.

A horgonytekerők és általában az emelőkészülékeknek a teherleeresztésnél visszaverődő kézi forgattyui rendkívül számos és többnyire súlyos balesetet okoznak.

E balesetek nagyrészt a személyzet vigyázatlanságából, a szalagfék szakszerű kezelésének hiányából erednek. Előfordul viszont oly eset is, amidőn a horgonytekerőn vagy emelőkészüléken nincs sem zárókerék, sem szalagfék, ami a készülék kezelését kétszeresen veszélyessé teszi. Említésre méltók még azok a balesetek, amelyek akkor keletkeznek, ha a kézi forgattyu lazán van a tengelyre erősítve és onnét kezelés közben leesik.

Ismeretes, hogy az említett balesetek teljes kiküszöbölése csakis oly önműködő szerkezet alkalmazása által érhető el, amelyek a kézi forgattyuk visszaverődését egyáltalán kizárják. Ily szerkezet sokféle és változatos kivitelben van már a külföldön elterjedve, de hazánkban még csak elenyésző kis mértékben volt képes e hasznos ujtás tért hódítani.

A baleset elhárítás fontos érdekét tartva szem előtt, elrendeljük, hogy a jövőben építendő összes gőzösökön, uszályhajókon és egyéb uszóműveken csupán oly horgonytekerők és egyéb emelőkészülékek alkalmazassanak, amelyeknél a kézi forgattyuk visszaverődő forgása önműködő szerkezet által van meggátolva.

Az üzemben levő gőzösökön, uszályhajókon és egyéb uszóműveken, minden oly esetben, amidőn a régi horgonytekerők vagy egyéb emelőkészülékek kicserélése válik bármily okból szükségessé, ugyanily önműködő szerkezet alkalmazását követeljük meg.

Midőn még egyúttal felhívjuk figyelmet, hogy személyzetét a jelenleg használatban levő horgonytekerők és emelőkészülékek gondos kezelésére oktassa ki és az esetleg hiányos ily készülékeit alaposan javitassa meg, figyelmeztetjük, hogy az új gőzösök, uszályhajók és egyéb uszóművek üzembehelyezése előtt tartandó vizsgálatok, valamint a már üzemben levő vízi járművek időszakos ellenőrzési szemléi alkalmával a rendeletünk végrehajtását szigorúan fogjuk ellenőrizni.

Budapest, 1909. évi december hó 13-án.

A főnök helyett:
Kenessey Kálmán,
ministeri osztálytanácsos.

Vegyes közlemények.

Elektromos vezeték aluminiumból. Sokat foglalkoznak újabban azzal a kérdéssel, hogy miként lehetne az aluminiomot, mint elektromos vezetékét a réz helyett használni. Az aluminiium vezetőképesége ugyan rosszabb, mint a rézé, de ha ennek megfelelően nagyobb keresztmetszettel készítik, még

mindig mintegy 48 százalék súlymegtakarítást lehet elérni. Egy más előnye az aluminiiumnak, hogy könnyebb vezetékoszlopok vagy tartók alkalmazását engedi meg. Hátránya volt eddig, hogy nem tudták jól forrasztani, mert a forrasztási helyeken káros elektrolitikus hatások mutatkoztak. Újabban jól tudják hegeszteni és ez biztos kötéseket ad. Az atmosferikus hatásoknak ellentáll, de a tengerparton a sós párák megtámadják. Hátránya még, hogy nagy feszítávolság esetén, miután a hossztagulása nagy, nem jól alkalmazható. Igen előnyös tulajdonsága ellenben, hogy a levegőn vékony oxidréteget kap, mely mint szigetelő szerepel és tekercek készítésénél, más külön szigetelést nem igényel.

Képes hatnyelvű műszaki szótár. Az „Illustriertes Wörterbuch in 6 Sprachen“ című nagyszabású műnek V-ik kötete jelent meg „Vasutépítés és üzem“ (Eisenbahnbau und Betrieb) címmel August Boshart mérnök szerkesztésében. Ez a maga nemében páratlanul álló szótár az ismert és kitűnően bevált Deinhardt-Schlomann-rendszer szerint készült. Ez a rendszer abban áll, hogy az anyag nem betűsoros rendben van elhelyezve, hanem szakcsoportok szerint. Minden ily szakcsoport rendszeres elrendezésben az illető szakma teljes anyagát felöleli. Minden kifejezés és fogalom német, francia, angol, olasz, spanyol és orosz nyelven van megadva. Legnagyobb előnye azonban ennek a szótárnak, hogy minden fogalom mellett rajz, kép vagy matematikai képlet ad biztos felvilágosítást arról, hogy tényleg a keresett fogalomról van-e szó. A rajz a legjobb közvetítője a műszaki fogalmaknak és azt minden mérnök egyaránt megérti, legyen az bármely nemzet fia. De ha a rajz dacára sem lehet fel azonnal valamely kifejezés, arra szolgál a szótár mellékletében lévő betűsorrendes mutató, melyből azonnal megtaláljuk az oldal- és sorszámot, ahol a kifejezést keresni kell. Ily módon ez a szótár 30 rendes szótárt helyettesít, ami mellett meg van még az a nagy előnye is, hogy a képek, rajzok révén az illető kifejezés minden kétséget kizáró módon megtalálható.

A szóban levő V-ik kötet a következő fejezetekre oszlik: I. Általános rész. II. Előműkálatok és építési előkészületek. III. A pályatest és tartozékai. IV. Felépítmény. V. Vágányösszeköttetések. VI. Pályaudvarok. VII. Villamospálya-berendezések. VIII. Jelző- és biztosítóberendezések. IX. Az üzemhez és pályafentartáshoz tartozó szerszámok. X. Vasuti üzem.

Mindeme fejezetek az egész alájuk tartozó anyagot a lehető legnagyobb részletességgel felölelik és ilyformán e mű a vasutépítés és vasuti üzem valószínűsleges lexikonjának tekinthető. A szótár megszerkesztésében hat nemzet legkitűnőbb tanárai és mérnökei vettek részt és az egész munka kiváló tudással és nagy lelkiismeretességgel van összeállítva. Mindama mérnököknek, kik a külföldi szakirodalmat művelik, nélkülözhetlen segédeszköze lesz e szótár, szabadalmi irodáinknak pedig nagy mértékben fogja könnyíteni munkájukat. A csinosan kiállított műben 1900 világos és érthető rajz, kép és ábra, továbbá számtalan formula van. Megjelent R. Oldenbourg kiadásában (München, Berlin), ára 11 márka.

A vasuti gépészetet felölelő VI. kötet (Eisenbahnmaschinenwesen) legközelebb jelenik meg.

A Bajor Kir. Államvasutak, a Keleti vasutak, a Comp. Générale Transatlantique, a Comp. des Messageries Maritimes, a Németalföld-Amerikai Hajózási társaság, az Austro-Amerikai és a Leyland-Line vezérügynöksége. Az Osztr. Lloyd szállítási ügynöksége.

Schenker és Társai

Nemzetközi szállítványok
Budapest, V. Árpád-u. 6.

Kitüntetve Ő csász. és apost. kir. Felsége legmagasabb elismerésével.

A Francia Keleti vasutak, a Paris-Lyon Méditerranée, az Orleans vasutak, a Midi vasut és a Great Eastern Railway és a Belga Kir. Államvasutak ügynöksége.

A Compagnie Française des Cables, Télégraphiques vezérképviselősege.

A cég telepei: Adrianopol, Ala, Antwerpen, Belgrád, Brüsszel, Bucarest, Constantinápoly, Dedeagh, Derindje, Eger, Fiume, Hamburg, Lindau, London, Mannheim, München, Nürnberg, Passau, Philippopol, Prága, Rotterdam, Saloniki, Schönbrunn, Sophia, Steinschönau, Tetschen, Triest, Wien. G. Schenker: Paris. Képviselősegei: Amsterdam, Berlin, Bern, Bordeaux, Bregenz, Buchs, Florenz, Genf, Hof, Köln, Livorno, Magdeburg, Milano, Marseille, Nápoly, New-York, és Chicago, Nizza, Oderberg, Róma, Romanshorn, Udine, Varsó. Sürgöny-cím: Schenanger Budapest. Telefon: 74-06, 74-07.

KOHN ADOLF

vas, gép és fémraktára

V. Váci-ut 12.

Raktártelep és csapágyfém-öntőde:

V. Markó-utcza 16.

Dús raktár mindennemű szerszám, eszterga és gyalupad, furó gépek, furók, gé szijak, szijkerekek, vasuti sinek stb.

Csapágyfém-öntőde.

Elismert legjobb csapágyfém-gyártmány.

Tartós, olvasztható tömör, hólyagmentes.

Minták ingyen és bérmentve.

Calderoni és Társa

mű és tanszer raktára

Budapest,

IV., Türr István-utcza 8.



Szemüvegek, látszerek, műszaki eszközök, szemvédő papaszemek munkások számára.

Katalógusok ingyen küldetnek.



LINHART VILMOS

FESTŐ

MŰNTÉZETE

BUDAPEST, HUNYADY-UTCZA 27

TELEFON 58-83. SZÁM.

Kölcsön ad szinpadokat, zászló cimert és diszitési tárgyakat.

Gestetner D.

Rotary—Cyclostyle

legjobb sokszorosító gép
irodák és hivatalok számára.

Vezérképviselő:

Salzer S. Budapest.

VI. Váci körut 33.

Árjegyzékek és lenyomatok ingyen és bérmentve.

Páris 1900. Grand Prix. Fennáll 1868. óta.

Láng L. Gépgyára

Budapest, V. Váci-ut 156.

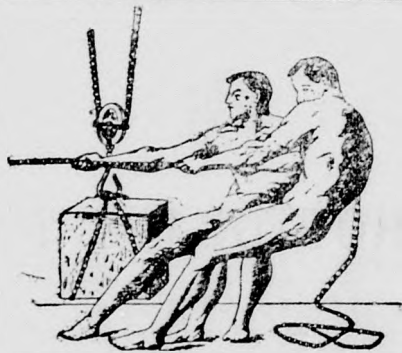
Készít: _____

Gőzturbinákat Zoelly-rendszer szerint nagy gázmotorokat torok- és generatorgázzal való üzemhez. Gőzgépeket minden nagyságban és minden célra.

Fúvógépeket és nagy légsűrítőket bánya és kohóvállalatok részére.

Szállítógépeket és nagy gőszivattyúkat. Légkalapácsokat és közlömvéket. Csövezetéseket gőz és víz számára. Gőztulhevitőket és előmelegítőket. _____

A gyár költségvetéssel és felvilágosítással készségesen szolgál.



LIFT

személy- és teher felvonókat
emelőgépeket, darukat

a legújabb rendszer szerint gyárt

HAVERLAND ANTAL

gépgyára

Budapest, Nap-utca 22.

Telefon 29—66.

Telefon 29—66.

VILÁGRECORD!

VILÁGRECORD!

A világon a legelső szabadalmazott

Forrógőzekét

50 százalékkal nagyobb munkateljesítés 30 százalék szén és 40 százalék víz megtakarítás mellett! Továbbá gőz-uti hengereket és utfelszakító gépeket tökéletes kivitelben szállít és minden felvilágosításokkal díjmentesen szolgál

KEMNA J.

gőzeke gyára

magyarországi igazgatósága

BUDAPEST, Kossuth Lajos-u. 8.

Sürgöny-cím:
„Röckár Budapest“

Telefon-szám:
73—84 és 73—85.

RÖCK ISTVÁN

Gőzgép-, Gőzkazányár-, Vas-, és Ércöntöde
BUDAPEST, I., BUDAFOKI UT

Városi raktár: IX., Ráday-utca 24. sz.

KÉSZIT: _____

Gőzgépeket. Szívó gázgenerátorral kapcsolt gázmotorokat Langen és Wolff rendszere szerint; Lokomobilokat kihuzható forraló és fűtőcsöves kazánal; szab. Bánó-féle vízcsöves és más rendszerű gőzkazánokat; Röck-féle szab. füstmentes tüzeléseket; (világszabadalom) Szivattyugépeket Worthington és más rendszerek szerint. Vízmelepeket és csatornázásokat. Gőzmalomrendezéseket. Téglagyári, olajmalmi-, olajgyártási és kékfestőgyári berendezéseket. Teljes hűtőtelepeket és jéggyárakat szabadalmazott ammoniak rendszer szerint. Hidraulikus sajtókat különböző célok a Borsajtókat és szőlőzúzókat stb. _____

GANZ-FÉLE

VILLAMOSSÁGI R.-T.

BUDAPESTEN.

II. KER., LÖVŐHÁZ-UTCZA.

Budapest-Budapestvidéki üzlet, IV. Koronaherceg-u. 5.

Elektromos világító- és erő-
átviteli berendezések egyen-
és váltakozó áramra. Kolibri
ivlámák reklámcélokra.

Elektromos üzemek berende-
zése uradalmakban. Meglévő
berendezések átalakítása.

Elektromos üzemű szivattyúk,
tejgazdasági berendezések,
emelőgépek, ventilátorok, me-
zei vasutak, szántó-, cséplő-
apritó- és takarmányozó-be-
rendezések. Elektromos kis és
nagy vasutak. Bányavasutak.

Árjegyzékkel és költségzámí-
tásokkal szívesen szolgálunk.

GANZ és TÁRSA

Vasöntő és gépgyár Rt.

BUDAPESTEN, X.

Motorok benzin-, gáz-
szivógáz és kohógáz-
üzemre, minden nagy-
ságban 3000 lóerőig. —
Emelődaruk kézi-, gőz-,
petroleum- vagy elektro-
mos hajtásra — Közuti
hengerlőgépek. Gőzekék.
Gőzmotoros személyszál-
lító vasuti kocsik kis és
nagy vasutak számára.
Mindentéle vasuti kocsik
személy és teherszálli-
tásra. Vasuti felszerelé-
sek. Kéregöntésű kerekek
(Griffin rendszere.)

Hengerszékek — malmok
számára kéregöntésű hen-
gerekkel. Mindenféle ma-
lom gépek. Egész malmok
berendezése és felszere-
lése. Brikettsajtók szén,
fűrészpor s effélék bri-
kettezésére. — Turbinák
az elérhető legnagyobb
hatásfok biztosításával.
Téglagyári berendezé-
sek. Agyag feldolgozó
gépek. Kötőgépek és
alkatrészek. Beton és
habarcskeverők. Trans-
missziók. Füstemésztő ké-
szülékek. Gyári berende-
zések



Alapítva 1880.

Telefon 29-03.

HIRMANN FERENCZ rézáru-gyára

Budapest, VII. ker. Csányi-utca 7-9. szám.

Készít, vasuti kocsikra szükségelendő összes fémvasalások és waggonfűtési szerelvényeket a M. Á. V. szabványai szerint, gőz-, víz-, légszuszvételű összes alkatrészeket. Tovotte-kenőszelenczék, mindenféle fém- és rézöntvényt, csapágyakat nyersen és kidolgozva, rajz vagy minta szerint. Borszivattyút és mindenféle pinczészeti sárgaréz alkatrészt, permeterző szivattyú alkatrészeket és szabadalmazott szénkénegezőt. Fémfelirati táblákat, hitelesített kereskedelmi rézsúlyokat stb. Árjegyzék és költségvetések ingyen és bérmentve.



SCHOTTOLA ERNŐ

BUDAPEST.

Váci-körút 13. és 53. sz.

Mindenféle műszaki és építkezési
cikkek nagy raktára.

Buvarfelszerelések (kölcsön is kap-
hatók mérsékelt napidijért)

Szivattyúk, tömlők.

Ruggyantaárak Gépszijak, szerszámok.

Vizhatlan köpenyek urak és mun-
kások részére.

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

Kazánkő elleni szer:

Saxol

(Törvényileg védve)
Szabadalmazott önmű-
ködő eljárás útján alkal-
mazható kazánfesték.

Frischauer és Társa

Festékgyárai

BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 43. sz.

Saxol

Veszélytelen,
ártalmatlan, nem
gyulékony, méreg-
mentes kazánfesték

meggátolja a kazánkő lerakodást
és rozsdásodást.

TELEFON 52—70

Gazdasági vasuti berendezések.

Sinek, vágányok, fordítókorongok.

Vasutak nyomjelzése, tervezése és

építése.

Költségvetések, katalógusok ingyen.

Roessemann és Kühnemann

Koppel firtur-féle vasutak

Budapest, VI., Váci-ut 113-115.

Jaloviczky Géza

nagyfontosságú gépészeti szakmunkái:

- A lokomobil és félstabil gőzgépek szerkezete és
kezelése. 1909. 10.—
- A tüzgépek szerkezete és kezelése 8.—
- A gőzkazánok szerkezete és kezelése I. köt. 8.—
- A gőzkazánok szerkezete és kezelése II. köt. 9.—
- Gépe emek. I. rész. Számítási példákkal... 5.—
- A szilárdságtan alkalmazása egyszerűbb
géprészek számításához 3.—
- Alapismeretek a gépek szerkezetének és
működésének könnyebb megértésére 1909 4.—
- A gépalkatrészek ismertetése 1909 5.—
- Az újabb szelepes vezérművű gépek szerke-
zete és kezelése. Collmann-féle vezérművű gépek 1.—
- A szpiritusz-motorok, vonatkozással hazai
viszonyainkra 1.—

Megrendelhetők e lap kiadóhivatalában utánvétellel
vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

„Standard“

műszaki kereskedelmi részvénytársaság

ezelőtt **Pick és Winterstein**
és **Kuschnitzky és Grünhut**



csász. és kir. udv. szállítók.

Budapest, VI., Zerecz-körut 21. sz.

Fiume, Palazzo Adria.

Szállítja az összes műszaki cikkeket.

Kazánüzem ellenőrzési és biztonsági
készülékek.

Sürgőnycim: „PIGREENIT“

Arjegyzék kívánatra ingyen.

Hofherr és Schrantz Magyar gépgyári művek részv. társ. Kispesten.

Budapest, VI. Váci-körút 57.

Ajánlja legjobb minőségű



gazdasági
gépeit és
eszközeit.

jutányos árak mellett.

Terjedelmes árjegyzék ingyen és bérmentve.

SZÉN, KOKS, BRIKET, ANTRACIT;

Legkitünőbb minőségűek összes ipari, gazdasági és házi célokra.
2-szer mosott Ostrai kovácsszén a híres HENRIK-aknából.

RADNAY KÁROLY

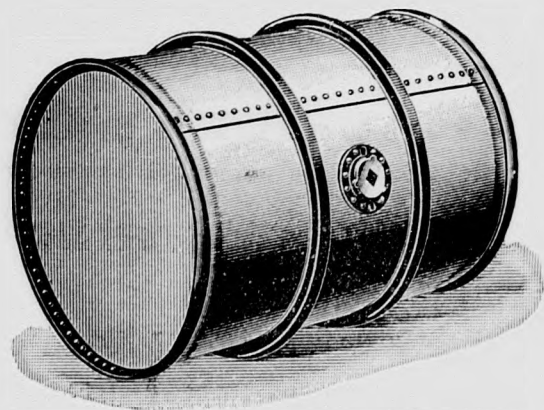
Budapest, Váci körút 78.
Telefon 164. 26 27
Sürgőnyeim ANTRACIT Bpest

EISELE JÓZSEF

réz-, ércmű- és gőzkazángyár

Budapest, V., váci-ut 152. szám.

Gyárt: Gőzkazánokat minden rendszer szerint, bármely feszültségre és nagyságra. Gázrecipienseket. Vasmedenczéket, Vaskéményeket és minden egyéb előforduló Vaslemez-munkát, Csövezetékeket vasból és vörösréz-ből. Felszerelvényeket gőzgépek és gőzkazánokra. Külön legességek: Szabad. Steinmüller-féle Vi. csüves Gőzkazán. Szabadalmazott Steinmüller féle Gőztulhevitő. Szabad. Dervaux Reiscet féle Víz tisztító-készülek. Hegesztett vaslemez-munkák. Legújabban berendezkedett kovácsolt vasból készült szögcselt VASHORDOK tömeges gyártására.



Kazánkő ellárolítás.

„Lythosolvin“ Ezen szer alkalmazása által a gőz-

kazánokban képződő kazánkő feloldódik, annak minden új alakulása gátoltatik. Egyedüli szer, mely bebizonyíthatólag a kazánkövet feloldja anélkül, hogy a gőzkazán vas- és fémalkatrészeit a legcsekélyebb mérvben megtámadná.

Kérjen használati utasítást.

Rührkraut János Budapest, VI., Szondy-u. 37/a.

Az eredeti valódi „ISOLVIT“ kazánkőellenes szernek egyedüli gyártója.

Bacher Gyula

asztalos munkák üzlete

Budapest, VII., Vörösmarty-utca 34/A.

Készít: a közlekedési eszközök számára minden-
nemű famunkákat,

közgazdasági vállalatok

számára berendezéseket rajzok után a legpontosabban, továbbá íróasztalokat, iratszekrényeket és mindennemű irodai berendezéseket. Ezenkívül minden e szakmába vágó munkákat lak- és üzletherendezéseket.

Költségvetésekkel, valamint rajzokkal kívánatra készséggel szolgálók.

Kedvezmény előfizetőinknek

Lapunk előfizetői rendkívül mérsékelt áron kaphatják meg a következő kiadásunkban megjelenő műszaki könyveket. 

Gonda Béla. Az aldanai vaskapu szabályozása (73 ábrával).

Bolti ára 5 kor. — Előfizetőinknek 3 kor.

Gonda Béla. A Magyar Hajózás számos ábrával.

Bolti ára 5 kor. — Előfizetőinknek 3 kor.

Herzfeld M. Az Automobil. (a gőz-, exploziós- és elektromotoros kocsik ismertetése) 104 ábrával.

Bolti ára 3 kor. — Előfizetőinknek 180 kor.

Balog Emil. Huszonöt év az elektromos vasutak történetéből (24 ábrával és 3 melléklettel).

Bolti ára 3 kor. — Előfizetőinknek 2 kor. 

Pirovits Aladár. Városaink közigazgatásának reformja és a modern város rendezés

Bolti ára 1 kor. — Előfizetőinknek 80 fill.

Pirovits Aladár. Város csatornázás és vízellátás. (36 ábrával).

Bolti ára 5 kor. — Előfizetőinknek 3 kor.

Vassonyi Jenő. Balsetelhárítás a mezőgazdasági gépek körül.

Bolti ára 1 kor. — Előfizetőinknek 80 fill.

Felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Budapest, VIII. Conti-u. 38 Telefon 56-44.

Vidéki kérdezősködésekhez válaszbélyeg csatolandó.

Kuti Ferencz és társa
speciális műszerész

a legolcsóbb áron elvállalja minden rendszerű írógép, számológép és gépezetek javítását. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 14. Telefon 82-74.

Cséplőkészletek,

elevátorok stb. használt és gyárilag javított állapotban olcsó ár és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók **Fehér Miklós gépgyár részv.-társ.-nál**, Budapesten, Külső Váci-ut 80. sz. Érdeklődőknek raktárkimutatás ingyen. Lokomobilok magánjává alakíttatnak.

Vizsgázott fűtő

ki a gépkezelést is érti, azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatok „Gépgyár” jelige alatt kéretnek a kiadóba.

Motorszerelő.

Előkelő Bukaresti cég részére keresünk azonnali belépésre **motorszerelőt** lehetőleg olyant, kinek Grossley motorok szerelésében jártassága van. Az állás azonnal elfoglalható. Fizetési igényekkel ellátott ajánlatok B T. 3170 alatt Haasenstein—Voglerhez Bpest, Dorottya-u. 9. alá küldendők. *Az utiköltséget oda és vissza megtérítjük.* Csakis tapasztalt és megbízható szerelők ajánlatait vesszük figyelembe.

Gépész

állást keres bármikori belépésre nagyobb uradalomba tanult géplakatos 36 éves, nős; szakmájának minden ágában teljes jártassággal bír, éveken át nagyobb uradalomban mint főgépész volt alkalmazva, szolgálati idejéről kitűnő bizonyítványt tud felmutatni. Levelek önálló címen a kiadóhivatalba küldendők.

70 H. P. compound locomobil máv. gyártmány 4 évadon át használt eljesen jó karban üzemnagyobítás miatt eladó.

Kont Manó gőztéglagyárában
Beregszász.

Algépész

a következő feltételek mellett alkalmazást nyerhet és pedig: Havi fizetés K 100.—, havonként 25 kgr 0-ás buzaliszt és 25 kgr. I. rozsliszt szabad lakás, fűtés és világítás. 1 drb. felszántott föld, évenként átlag 100 korona bevétel az áram után; minden tulóraért 60 fillér. Czim: Landesmann Vilmos, gőzmalom és villamtelep tulajdonos, *Nagymihály.*

ELADÓ egy régóta fenálló jóforgalmu gépjavitó és kovács műhely. lakóházzal és egy pár új 6-os gőzcséplő ötöd részlettel. Biztosított kereset. Átvehető bármikor Kiss János Tengőd Tolnamegye.

Géplakatos

ki takaréktűzhelyek készítését érti heti harminczöt korona fizetéssel felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

801

ELADÓ gőzcséplő gépek 4-6-8 gőzcséplő garnitúrák 10 éven alul Hoffherr és Schrantz 8 a Máv. grt. 7 éves 6-os Raston 7 éves 48 cséplővel Shuttleworth Elevátor. 5 drb 8-as cséplő szekrény Viznyomásu olajsajtó: Reményi Ferencz Berettyó-Ujfalu-Bihar megye.

KERESÉK megvételre egy Cornwall kazánt 40 vagy 50 II fűtő felülettel 8 vagy 10 légkörre hibanélkül. 2 drb magányos 8 lóerős Locomobil, nagy tűzszekrényvel, 4 drb 8-as Shuttleworth cséplő vaskereket, ajánlatot az utolsó ár megjelöléssel készpénz fizetés mellett. Cím Tóth Lajos Csanád-Apácza.

GŐZEKE GÉPÉSZT keresünk mielőbbi belépésre, évi alkalmazás mellett. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal melyek nem küldetnek vissza a Sároi uradalomhoz Nagytáró küldendők.

8 lóerős

Schuttleworth magánjárós 6 lóerős Hoffherr-féle 8-as Shuttleworth cséplő magányos 200 frt. Körfűrész felszerelve 50 frt. sürgősen eladók. Tóth Lajosnál. — Csanád-Apácza.

Szabadalomtulajdonosok

kik szabadalmaikat érvényesíttetni nem tudják, forduljanak kiadóhivatalunkhoz. Válaszbélyeg melléklendő.

Szakképzett okleveles gépész

kerestetik, ki stabil gép kezeléséhez, továbbá gőz és víz vezetékhez ért. Ólomforrasztáshoz értők előnyben részesíttetnek. Ajánlatok — fizetési igény megjelölése mellett, — a Hajdunánási szalmafonat fehérítő és festő gyár r.t. Igazgatóságához intézendők.

Eladó

egy garnitúra cséplőgép Vogel és társa gyártmányu, igen jó karban, a kazán új csövekkel, más vállalat miatt 1300 forintért.

Szilágyi Lajos kovács mesternél.
Köröstarcsa Békés megye.

803

POLGARI ISKOLAI magánvizsgára biztos sikerrel előkészít székesfővárosi tanár. Leveleket „Siker” alatt a kiadóba.

Gépészeknek kedvezményes díj.

KIADÓHIVATALUNK nyomdája olcsón készíti a legszebb nyomtatványokat azoknak, kik a lapra hivatkoznak. Névjegy, levélpapír, boríték, számla, árjegyzékek, munkakönyvek stb. stb.

ELADÓ egy gépjavitó műhely 1200 lakással bíró községben. Patkolda és kovácsműhely jó forgalmat csinál s a megélhetés biztos. A gépek és műhely átvételéhez 1000 korona szükséges. Levelek „Biztos kereset” címen a kiadóhivatalhoz küldendők.